

Minister van Financiën
Mevrouw S.A.M. Kaag MA, MPhil
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Directie

Handelsregister

Onderwerp

Feitenoverzicht inzake faillissement Amsterdam Trade Bank N.V.

Datum

22 april 2022

Ons kenmerk

K008-386065140-381

Geachte mevrouw Kaag,

Op 22 april 2022 heeft de rechtbank Amsterdam, op verzoek van Amsterdam Trade Bank N.V. (hierna: ATB), het faillissement uitgesproken van deze bank.

Met deze brief wil ik u informeren over recente ontwikkelingen bij ATB die tot dit faillissement hebben geleid en over de activatie van het depositogarantiestelsel (DGS) en het Beleggerscompensatiestelsel (BCS).

De door de rechtbank benoemde faillissementscurator zal duidelijkheid verschaffen over de afwikkeling van het faillissement.

Amsterdam Trade Bank N.V.

ATB heeft sinds 1994 een door DNB verleende bankvergunning. De bank heeft ruim 23.000 particuliere rekeninghouders, van wie het merendeel woonachtig is in Nederland. Bijna 6.000 klanten wonen in Duitsland. De totale gegarandeerde deposito's bedragen ongeveer 700 miljoen euro. Het bedrag dat nodig is om rekeninghouders te compenseren kan volledig gefinancierd worden uit het Depositogarantiefonds dat door de gezamenlijke banken in Nederland wordt opgebouwd.

Impact sancties

Op 24 februari 2022 is het conflict tussen Oekraïne en Rusland geëscaleerd met de invasie van Rusland in Oekraïne. In reactie daarop hebben de Europese Unie (EU) en verschillende landen, waaronder het Verenigd Koninkrijk (VK) en de Verenigde Staten van Amerika (VS), sancties opgelegd aan Rusland en aan Rusland gelieerde personen en entiteiten. De gevolgen van deze sancties hebben ATB zowel direct als indirect geraakt, waardoor de bedrijfsvoering van ATB ernstig verstoord is geraakt. Als gevolg hiervan heeft ATB besloten om haar bankbedrijf te gaan afwikkelen.

Een afwikkeling door ATB is echter niet mogelijk gebleken. Voor een beheerste afwikkeling van haar verplichtingen is ATB grotendeels afhankelijk van systemen en diensten van partijen die in het VK en de VS zijn gevestigd. De autoriteiten uit deze landen hebben op respectievelijk 24 maart 2022 en 6 april 2022 aanvullende, voor ATB relevante, sancties afgekondigd met een overgangsperiode van 30 dagen.

De VK autoriteiten hebben Alfabank (de moedermaatschappij van ATB) op de sanctielijst geplaatst, de VS autoriteiten hebben Alfabank en ATB (als dochtermaatschappij van Alfabank) op de sanctielijst geplaatst. Als gevolg hiervan beëindigden verschillende - aan het VK of VS gerelateerde - dienstverleners hun diensten aan ATB of dreigden zij dit op korte termijn te doen en beëindigden verschillende werknemers hun contract met ATB of dreigden zij dit op korte termijn te doen. Hierdoor is de bedrijfsvoering van ATB op sommige vlakken (nagenoeg) tot stilstand gekomen. De kans is zeer groot dat door verdere beëindigingen van diensten rondom 24 april en 6 mei a.s. ATB niet langer kan beschikken over voor haar essentiële systemen, personeel, informatie en diensten om aan haar verplichtingen jegens haar depositohouders en andere tegenpartijen te voldoen. Voor geen van deze dienstverleners ziet ATB momenteel mogelijkheden om op korte termijn een alternatieve dienstverlener te vinden die in staat en bereid is om de wegvallende diensten aan ATB te leveren.

Datum

22 april 2022

Ons kenmerk

K008-386065140-381

Aanvraag faillissement door ATB

ATB heeft op 22 april 2022 zelf faillissement aangevraagd met de volgende redenen:

- ATB is in grote operationele problemen geraakt, omdat ATB is opgenomen op de sanctielijsten van het VK en de VS.
- Als voorbeeld noemt ATB onder meer dat meerdere Nederlandse systeembanken weigeren om betalingsopdrachten uit te voeren van ATB, waardoor ATB slechts in zeer beperkte mate betalingen kan doen;
- Verder noemt ATB als voorbeeld dat als gevolg van de sanctiemaatregelen licentiegevers van software uit met name de VS aangekondigd hebben per 6 mei aanstaande de licentieovereenkomsten te beëindigen. Deze (software)licenties zijn essentieel om het bankbedrijf van ATB uit te kunnen oefenen.

DNB heeft kennis genomen van de faillissementsaanvraag en de daarin opgenomen overwegingen van ATB en heeft haar zienswijze gedeeld met de Rechtbank die kortgezegd inhoudt dat DNB zich niet heeft verzet tegen deze faillissementsaanvraag. De rechtbank heeft op 22 april 2022 het faillissement van ATB uitgesproken met benoeming van de heer mr. A. van Hees en de heer mr. J.E.P.A. van Hooff tot faillissementscurator.

Toezicht DNB*Aanloop naar faillissement*

Door de oplopende spanningen tussen Oekraïne en Rusland en de mogelijke consequenties hiervan voor ATB is vanaf februari 2022 het toezicht van DNB op ATB aangescherpt. Direct na het bekend worden van door de EU en verschillende landen opgelegde sancties, heeft DNB onderzoek gedaan naar de impact van deze sancties op ATB. In het kader van het toezicht op een beheerste en integere bedrijfsvoering van ATB heeft DNB ook de nodige waarborgen aan ATB gevraagd om zeker te stellen dat ATB voldeed aan sanctieregelsgeving onder andere qua transactiemonitoring en bevrozing van tegoeden van en betalingen aan gesanctioneerde personen en entiteiten, waaronder van en aan haar eigen uiteindelijk belanghebbenden. DNB heeft in dit kader ook aanvullende waarborgen verlangd in de governance bij niet-standaard kredietverstrekking door ATB.

Aangezien snel duidelijk was dat de sancties een groot reputatierisico's vormden voor ATB en deze ook tot prudentiële problemen zouden kunnen leiden, heeft DNB aan ATB om frequente rapportages gevraagd van onder meer de liquiditeitspositie van ATB. Gezien de bijzondere situatie van ATB, met Russische uiteindelijk belanghebbenden, heeft DNB er op aangedrongen dat naleving van de sanctieregels goed door ATB zou worden geborgd en heeft DNB met instemming kennisgenomen van de daartoe door ATB doorgevoerde aanpassingen in de governance. Dit betrof onder meer het wegnemen van de invloed van de gesanctioneerde Russische aandeelhouders van ATB op de bepaling van het (dagelijks) beleid van ATB en het waarborgen dat er geen gelden konden toevloeien aan deze gesanctioneerde aandeelhouders.

Datum

22 april 2022

Ons kenmerk

K008-386065140-381

Er is tot op het moment van faillissement op dagelijkse basis contact geweest tussen DNB en ATB om de situatie van ATB te monitoren, zodat zo nodig tijdig maatregelen konden worden genomen om depositohouders te beschermen. Ook vond frequent overleg plaats tussen ATB en DNB over de manier waarop ATB haar plan om het bankbedrijf op vrijwillige en beheerste wijze af te wikkelen zou kunnen uitvoeren.

Een beheerste afwikkeling is echter niet mogelijk gebleken gezien de hiervoor signaleerde ontwikkelingen waardoor ATB niet langer over essentiële systemen, personeel, informatie en diensten kon beschikken of op zeer korte termijn dreigde daarover niet meer te kunnen beschikken. Ook is van belang dat ATB spaarrekeningen aanbood en dat deze aan betaalrekeningen zijn gekoppeld bij andere banken. Er was sprake van andere banken die betalingen van en naar de spaarrekeningen bij ATB niet langer uitvoerden, waardoor ATB niet meer aan al haar verplichtingen jegens haar depositohouders kon voldoen of dreigde te kunnen voldoen.

Activering DGS en BCS

Als gevolg van het faillissement van ATB heeft DNB direct het Nederlandse depositogarantiestelsel (DGS) geactiveerd. Klanten van ATB kunnen binnen tien werkdagen weer over hun geld beschikken tot een maximum van EUR 100.000 per persoon. Er is een aanvullende garantie voor geld op rekening(en) dat tijdelijk wordt aangehouden in verband met de aankoop en verkoop van een eigen woning tot maximaal EUR 500.000. Rekeninghouders van ATB worden hierover geïnformeerd.

Alle rekeninghouders van ATB ontvangen spoedig per post bericht over de activering van het depositogarantiestelsel en nadere informatie over de wijze waarop de vergoeding door DNB zal worden uitbetaald. DNB opent binnen 10 werkdagen een webportaal op haar website. Hier kunnen rekeninghouders aangeven op welke rekening zij hun vergoeding wensen te ontvangen. Daarnaast kunnen rekeninghouders ook gebruik maken van een formulier om de rekening waarop zij hun vergoeding wensen te ontvangen door te geven aan DNB. Na het doorgeven van deze rekening maakt DNB de vergoeding binnen enkele werkdagen over. Rekeninghouders die niet woonachtig zijn in Nederland kunnen de rekening waarop zij hun vergoeding wensen te ontvangen via een formulier doorgeven aan DNB. Beide formulieren worden door DNB beschikbaar gesteld.

Zoals hiervoor ook aangegeven kan het bedrag dat nodig is om rekeninghouders te compenseren volledig gefinancierd worden uit het Depositogarantiefonds.

Naast het DGS wordt ook het Beleggerscompensatiestelsel (BCS) geactiveerd. ATB heeft namelijk ook een vergunning voor het verlenen van beleggingsdiensten. Het BCS voorziet onder bepaalde voorwaarden in een dekking tot EUR 20.000 per persoon van gelden en/of financiële instrumenten die aan ATB zijn toevertrouwd voor het verlenen van beleggingsdiensten. Aangezien de vergunning voor beleggingsdiensten niet actief door ATB wordt gebruikt, is de verwachting dat er niet of nauwelijks aanvragen voor het BCS bij DNB worden ingediend.

Indien klanten van ATB hogere bedragen hebben te vorderen van ATB dan hiervoor genoemd, dan zullen zij hiervoor een vordering ter verificatie moeten indienen bij de faillissementscurator.

Ter afsluiting

DNB zal alles in het werk stellen om zo spoedig mogelijk uitkeringen onder het DGS en BCS te realiseren om het ongemak voor spaarders zoveel mogelijk te beperken.

Hoogachtend,

Hoogachtend,

Steven Maijor

Nicole Stolk-Luyten

Directeur Toezicht
De Nederlandsche Bank N.V.

Directeur Resolutie en Intern bedrijf
De Nederlandsche Bank N.V.

Datum

22 april 2022

Ons kenmerk

K008-386065140-381